

ΠΕΡΙΛΗΨΗ:

Προγράμματα Επιχορήγησης Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών (Ν.Ε.Ε.) του Ο.Α.Ε.Δ., ετών 2000 και 2001.

Λόγοι που οδήγησαν στη σύνταξη του πορίσματος:

Α) Σε ό,τι αφορά το **Πρόγραμμα Επιχορήγησης Ν.Ε.Ε. του έτους 2000**, λόγω της αιφνίδιας σύντμησης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων για υπαγωγή στο σχετικό πρόγραμμα,

Β) Σε ό,τι αφορά το **Πρόγραμμα Επιχορήγησης Ν.Ε.Ε. του έτους 2001**, λόγω της εσφαλμένης πληροφόρησης που παρείχαν οι υπάλληλοι του ΟΑΕΔ έως την έκδοση της Υ.Α. 30825/27.6.2001, αναφορικά με τις απαιτούμενες προϋποθέσεις υπαγωγής στο σχετικό πρόγραμμα.

Αθήνα, 13 Δεκεμβρίου 2001

Υπουργό Εργασίας
και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Κο Δημήτριο Ρέππα
Πειραιώς 40
Τ.Κ. 10182 ΑΘΗΝΑ

ΠΟΡΙΣΜΑ

(άρθρο 4, παρ.6 Ν. 2477/1997- ΦΕΚ 59 Α΄)

ΘΕΜΑ : « Προγράμματα Επιχορήγησης Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών (Ν.Ε.Ε.) του Ο.Α.Ε.Δ., ετών 2000 και 2001»

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Στο Συνήγορο του Πολίτη έχει υποβληθεί μία σειρά αναφορών (ως συνημμένη κατάσταση) σχετικά με τα Προγράμματα Επιχορήγησης Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών (Ν.Ε.Ε.) των ετών 2000 και 2001, που καταρτίστηκαν με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και υλοποιήθηκαν από τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.).

I. Οι παραπάνω αναφορές εστιάζονται:

- Σε ό,τι αφορά το **Πρόγραμμα Επιχορήγησης Ν.Ε.Ε. του έτους 2000**, στην αιφνίδια σύντμηση της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων για υπαγωγή στο σχετικό πρόγραμμα, με τον καθορισμό της **14^{ης} Νοεμβρίου 2000** ως τελευταίας ημέρας υποβολής των αιτήσεων αντί της **30^{ης} Νοεμβρίου 2000**, που είχε αρχικά καθοριστεί με την Υ.Α. 30236/10.3.2000, με αποτέλεσμα να μην γίνουν αποδεκτές ή να απορριφθούν ως εκπρόθεσμες οι αιτήσεις που υπέβαλαν οι ενδιαφερόμενοι για υπαγωγή στο πρόγραμμα πέραν της 14^{ης} Νοεμβρίου 2000 και έως την αρχικά καθορισθείσα προθεσμία (30/11/2000).

- Σε ό,τι αφορά το **Πρόγραμμα Επιχορήγησης Ν.Ε.Ε. του έτους 2001**, στην εσφαλμένη πληροφόρηση που παρείχαν οι υπάλληλοι του ΟΑΕΔ έως την έκδοση της Υ.Α. 30825/27.6.2001, αναφορικά με τις απαιτούμενες προϋποθέσεις υπαγωγής στο σχετικό

πρόγραμμα. Ειδικότερα, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς των πολιτών, οι αρμόδιοι υπάλληλοι του ΟΑΕΔ διαβεβαίωναν τους ενδιαφερόμενους ότι για προγράμματα επιχορήγησης Ν.Ε.Ε. του τρέχοντος έτους θα συνέτρεχαν ανάλογα οι προϋποθέσεις υπαγωγής στα προγράμματα των προηγούμενων ετών. Σε συνέχεια των παραπάνω διαβεβαιώσεων, οι πολίτες προχώρησαν, σύμφωνα με τις οδηγίες υπαλλήλων του ΟΑΕΔ, στις απαιτούμενες διαδικασίες για την έναρξη επιτηδεύματος, υποβαλλόμενοι σε όλα τα σχετικά έξοδα και προσδοκώντας βάσιμα την επιδότηση των επαγγελματικών τους σχεδίων. Ωστόσο μετά την έκδοση της ανωτέρω υπουργικής απόφασης και των σχετικών εγκυκλίων του ΟΑΕΔ, διαπίστωσαν ότι δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στο πρόγραμμα επειδή ακριβώς είχαν προχωρήσει στην έναρξη επαγγέλματος, δεν ήταν άνεργοι κατά την ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων (23/7/2001) και δε διέθεταν δελτίο ανεργίας σε ισχύ.

II. Τα ανωτέρω ζητήματα τέθηκαν υπόψη των αρμόδιων υπηρεσιών του Ο.Α.Ε.Δ. από το Συνήγορο του Πολίτη: **α)** με τα αριθμ. πρωτ. 17430/21-11-2000/30.1.2001, αριθμ.πρωτ. 8994.2.2/1.8.2001 και αριθμ.πρωτ.11026.2.1/11.9.2001 έγγραφα για το **Πρόγραμμα Επιχορήγησης Ν.Ε.Ε. έτους 2000**, ενόψει της υποβολής σχετικών αναφορών από τους πολίτες και της εξέτασης των ενστάσεων που υποβλήθηκαν από τους ενδιαφερόμενους πολίτες κατά των απορριπτικών αποφάσεων υπαγωγής τους στο πρόγραμμα από τους οικείους Περιφερειακούς Διευθυντές και στη συνέχεια από το Δ.Σ. του ΟΑΕΔ και **β)** με το αριθμ. πρωτ. 10811.2.1/9.8.2001 έγγραφο για το **Πρόγραμμα Επιχορήγησης Ν.Ε.Ε. έτους 2001**.

Σε απάντηση των ανωτέρω σχετικών εγγράφων, η Δ/ση Απασχόλησης του ΟΑΕΔ, για μεν το **πρόγραμμα του 2000** μας γνωστοποίησε ότι οι άνεργοι που υπέβαλαν αίτηση υπαγωγής στο πρόγραμμα Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών 2000 πέραν της 14-11-2000 είναι εκπρόθεσμοι και δεν μπορούν να υπαχθούν στο πρόγραμμα σύμφωνα με την αριθμ. 2864/14.11.2000 Απόφαση του Δ.Σ. που όρισε ως τελευταία ημέρα υποβολής των αιτήσεων για υπαγωγή στο σχετικό πρόγραμμα και έναρξης επιτηδεύματος την 14^η Νοεμβρίου 2000, όπως αναφέρεται στην παρ.5 του Κεφ.ΙV της αριθμ. 30236/10-3-2000 Υ.Α. (σχετικό το αριθμ.πρωτ. Β124270/12.10.2001 έγγραφο), για δε το **πρόγραμμα του 2001**, αφού μας ενημέρωσε αναλυτικά για τα κύρια χαρακτηριστικά και τους στόχους του προγράμματος Ν.Ε.Ε. έτους 2001, καταλήγει ότι, σύμφωνα με την αριθμ. 30825/27.6.2001 Απόφαση του Υπουργού Εργασίας, το πρόγραμμα ΝΕΕ 2001 που άρχισε να εφαρμόζεται ήδη από τις Υπηρεσίες Απασχόλησης του ΟΑΕΔ αφορά μόνο όσους κατά την ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων (23-7-2001) είναι άνεργοι και διαθέτουν δελτίο ανεργίας σε ισχύ, καθώς και ότι οι υπηρεσίες του ΟΑΕΔ δεν είναι δυνατόν να παραπλανούσαν τους ενδιαφερομένους, αφού η σχετική ενημέρωση παρέχεται κάθε φορά μετά την έκδοση της οικείας Υπουργικής απόφασης ετήσιας ισχύος (σχετικό το αριθμ. πρωτ. Β121383/5.9.2001 έγγραφο).

III. Κατόπιν των ανωτέρω, επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

A. Το Πρόγραμμα Επιχορήγησης ΝΕΕ έτους 2000 καταρτίστηκε με την αριθμ. 30236/10.3.2000 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΦΕΚ 394 Β'), που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 29 του Ν.1262/1982 όπως ισχύουν, **με σκοπό** την οικονομική ενίσχυση των ανέργων εκείνων που αποφασίζουν να δημιουργήσουν τη δική τους μικρή επιχείρηση προς επίλυση του προβλήματος της ανεργίας. Έχει δε ως **στόχο** τη στήριξη της βιωσιμότητας της επιχείρησης και την απασχόληση του νέου επαγγελματία κατά το πρώτο χρονικό διάστημα της λειτουργίας της που είναι κρίσιμο για την περαιτέρω πορεία της. Η προώθηση δε του σκοπού αυτού με όρους διαφάνειας και αξιοκρατίας και σε συνθήκες ασφάλειας δικαίου επιβάλλει:

- Την ύπαρξη **σαφούς πλαισίου προϋποθέσεων υπαγωγής στα σχετικά προγράμματα**, το οποίο δεν επιτυγχάνεται με την πρόβλεψη από την κανονιστική απόφαση καθορισμένης ημερομηνίας υποβολής αιτήσεων, που μπορεί όμως εκ των

υστέρων, οποτεδήποτε και χωρίς προειδοποίηση να τροποποιηθεί με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Δ.

- Την καθιέρωση αντικειμενικού, ορθολογικού και αξιοκρατικού **συστήματος ουσιαστικής αξιολόγησης των υποβληθεισών αιτήσεων**, και όχι επιλογή των επιχορηγουμένων με βάση τον έλεγχο συνδρομής τυπικών όρων και προϋποθέσεων, καθώς και την προτεραιότητα στην υποβολή της αίτησης, όπως προέβλεπαν τα προϊσχύσαντα προγράμματα επιχορήγησης Ν.Ε.Ε.

Για την επίτευξη των τεθέντων στόχων των προγραμμάτων παρέμβασης και ενόψει του έντονου κοινωνικού χαρακτήρα του έργου του ΟΑΕΔ στους κρίσιμους τομείς της προστασίας των ανέργων, της προώθησης της απασχόλησης και της συνδρομής στην ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών που πρέπει να παρέχεται με βάση τις αρχές της ισότητας, της αξιοκρατίας και της διαφάνειας, η Διοίκηση του ΟΑΕΔ οφείλει να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να διασφαλίζεται **αφενός** η πλήρης και η αξιόπιστη ενημέρωση των πολιτών στους τομείς παρέμβασής του, ώστε να λαμβάνονται οι σχετικές αποφάσεις των πολιτών μέσα σε συνθήκες ασφάλειας δικαίου, και **αφετέρου** να αποφεύγονται λάθη και παραλείψεις, που είναι δυνατό να βλάψουν έστω και έμμεσα τα συμφέροντα των οικονομικά δραστηριοποιούμενων πολιτών.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, η Διοίκηση του ΟΑΕΔ πριν προβεί στην αιφνιδιαστική αλλαγή της τελικής προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων με την έκδοση της αριθμ. 2864/14.11.2000 απόφασής της που εστάλη αυθημερόν στις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του ΟΑΕΔ με τηλεομοιοτυπία, οφείλει:

- να γνωστοποιήσει **τόσο** με το ενημερωτικό φυλλάδιο, που διένειμε στους ενδιαφερόμενους πολίτες αναφορικά με το εν λόγω πρόγραμμα, **όσο** και κατά τη διαφήμιση του προγράμματος από τα Μ.Μ.Ε., ότι η καθορισθείσα προθεσμία υποβολής των αιτήσεων είναι δυνατόν να συντηρηθεί ή να παραταθεί οποτεδήποτε σε συνάρτηση με το βαθμό πλήρωσης των θέσεων, χωρίς να απαιτείται η προσφυγή του ενδιαφερόμενου πολίτη στην σχετική κανονιστική διοικητική πράξη (αριθμ. 30236/10.3.2000 Υ.Α.), προκειμένου να τύχει ενημέρωσης για την εν λόγω δυνατότητα του Δ.Σ. του ΟΑΕΔ.
- να καταστήσει σαφές ότι η προτεραιότητα υποβολής των αιτήσεων αποτελεί κριτήριο επιλογής για την υπαγωγή στο πρόγραμμα επιχορήγησης των επαγγελματιών που πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις, δεδομένου ότι τούτο συνάγεται έμμεσα από το ότι προϋπόθεση υπαγωγής στο πρόγραμμα είναι η ύπαρξη κενών θέσεων (όπως αναγράφεται στο ενημερωτικό φυλλάδιο)
- να ενημερώσει εγκαίρως τις περιφερειακές υπηρεσίες του ΟΑΕΔ για την επικείμενη διακοπή του προγράμματος λόγω πλήρωσης των θέσεων.
- να μεριμνήσει ώστε η σύντηξη της προθεσμίας να λάβει την απαιτούμενη δημοσιότητα.

Β. Το Πρόγραμμα Επιχορήγησης Ν.Ε.Ε. έτους 2001, που καταρτίστηκε με την αριθμ. 30825/27.6.2001 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, διαφοροποιείται αισθητά σε σχέση με τα προγράμματα των προηγούμενων ετών τόσο σε ό,τι αφορά τους τεθέντες στόχους, όσο και σε ό,τι αφορά το σχεδιασμό υλοποίησής τους. Και είναι αποδεκτή καταρχήν η αυτοτέλεια κάθε προγράμματος, το οποίο έχει ετήσια διάρκεια και προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες και τα δεδομένα της οικονομίας και της εργασίας, ωστόσο δε θα πρέπει να παραβλέπεται η **υποχρέωση της διοίκησης να διέπεται από την αρχή της συνεπούς συμπεριφοράς**, κατ' εφαρμογή της οποίας θα πρέπει να λαμβάνονται τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να αποτρέπεται ο αιφνιδιασμός των διοικουμένων σε περίπτωση μεταβολής της διοικητικής πρακτικής και να μη δημιουργείται η εντύπωση ασυνεπούς και αντιφατικής συμπεριφοράς της διοίκησης (venire contra factum proprium). Τούτο επιβάλλεται από την **αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου** ως επιμέρους έκφανση της **αρχής της χρηστής διοίκησης και του κράτους δικαίου**.

Εν προκειμένω, από την πληροφόρηση που παρείχαν οι αρμόδιοι υπάλληλοι του ΟΑΕΔ και η οποία αντικατοπτρίζει τη γενικότερη πεποίθηση όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών του ίδιου οργανισμού σχετικά με την υλοποίηση των προγραμμάτων του 2001, δημιουργήθηκε η βάσιμη πεποίθηση στους πολίτες ότι και στο φετινό πρόγραμμα επιχορηγήσεων θα ακολουθούσαν η πρακτική των προηγούμενων ετών. Κατ' εφαρμογή των προαναφερθεισών αρχών διοικητικής δράσης και προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο παραπληροφόρησης πολιτών από υπαλλήλους του ΟΑΕΔ, η Διοίκηση του ΟΑΕΔ όφειλε να αποστείλει εγκύκλιο στις περιφερειακές υπηρεσίες της αναφορικά με την επικείμενη μεταβολή των προϋποθέσεων υπαγωγής στα προγράμματα επιχορήγησης Ν.Ε.Ε. για το έτος 2001. Το Δ.Σ. του ΟΑΕΔ είχε σχετική ενημέρωση για τη μεταβολή αυτή, δεδομένου ότι η κατάρτιση των προγραμμάτων απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης ανέργων γίνεται με αποφάσεις του αρμόδιου Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όμως μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Δ. (άρθρο 29 παρ. 1 του Ν. 1262/1982).

Επίσης, λαμβάνοντας υπόψη την ασυνήθιστη καθυστέρηση στην κατάρτιση και έναρξη του φετινού προγράμματος επιχορήγησης Ν.Ε.Ε. σε συνδυασμό:

α) με την πρόβλεψη ως προϋπόθεσης υπαγωγής στο πρόγραμμα την ύπαρξη της ιδιότητας του ανέργου κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, καθώς και κάρτας ανεργίας σε ισχύ, με αποτέλεσμα να αποκλείονται από το πρόγραμμα όλοι οι επαγγελματίες που έκαναν έναρξη επιτηδεύματος από την 1/1/2001 έως την ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων και

β) το γεγονός ότι αποκλείστηκαν από το πρόγραμμα επιχορήγησης του προηγούμενου έτους όσοι, σύμφωνα με τα παραπάνω, υπέβαλαν αίτηση υπαγωγής ή έκαναν έναρξη επιτηδεύματος μετά την 14^η Νοεμβρίου 2000,

θα έπρεπε να είχε προβλεφθεί **μεταβατική διάταξη** που να καλύπτει την κατηγορία των επαγγελματιών που έκαναν έναρξη επιτηδεύματος από 14/11/2000 και μέχρι την έναρξη εφαρμογής του φετινού προγράμματος, με την καθιέρωση ενδεχομένως ποσόστωσης των θέσεων, που θα καλυπτόταν από την κατηγορία αυτή με τη συνδρομή των λοιπών ουσιωδών προϋποθέσεων επιχορήγησης. Με τον τρόπο αυτό και κατ' εφαρμογή της συνταγματικά κατοχυρωμένης και προστατευόμενης αρχής της ισότητας, δε θα αποκλείονταν άτομα από την κρατική επιχορήγηση της επαγγελματικής τους δραστηριότητας για τυπικούς λόγους και λόγω ελλιπούς πληροφόρησης ή παραπληροφόρησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες κατά τη λήψη των οικονομικών αποφάσεων τους.

IV. Ύστερα από τα παραπάνω και λαμβάνοντας υπόψη **αφενός** τη σημασία των προγραμμάτων παρέμβασης που υλοποιεί ο ΟΑΕΔ στον κοινωνικά ευαίσθητο χώρο της απασχόλησης και της εργασίας και **αφετέρου** την ανάγκη διαφύλαξης της αξιοπιστίας και εξασφάλισης της καλής λειτουργίας των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, ώστε κατά την κατάρτιση και εφαρμογή των σχετικών προγραμμάτων, να μη διαπιστώνονται φαινόμενα κακοδιοίκησης, όπως τα παραπάνω, παρακαλούμε να παρέμβετε για την επίλυση των εκτεθέντων προβλημάτων με νομοθετική παρέμβαση ή με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο, προκειμένου να καταστεί δυνατή:

α) η κατ' ουσία **εξέταση των αιτήσεων** των επαγγελματιών που υπέβαλαν μεν εκπρόθεσμα αίτηση υπαγωγής στο πρόγραμμα ΝΕΕ έτους 2000, αλλά εντός της αρχικά προβλεφθείσας προθεσμίας (30/11/2000), καθώς και η **υπαγωγή τους σε πρόγραμμα επιχορήγησης**, εφόσον πληρούνται οι λοιπές ουσιαστικές προϋποθέσεις, και

β) η **παροχή δυνατότητας υπαγωγής στο πρόγραμμα επιχορήγησης ΝΕΕ έτους 2001** στην κατηγορία των επαγγελματιών που καλόπιστα έκαναν έναρξη επιτηδεύματος από την αρχή του τρέχοντος έτους έως τις 23/7/2001, ημερομηνία έναρξης υποβολής των αιτήσεων, και για το λόγο αυτό αποκλείονται από το φετινό πρόγραμμα.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Γενική Δ/ση Εργασίας

Δ/ση Απασχόλησης

Πειραιώς 40

Τ.Κ. 10182 ΑΘΗΝΑ

2. Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)

α) Υπόψη Προέδρου του Δ.Σ.

β) Δ/ση Απασχόλησης

Εθν. Αντιστάσεως 8

Τ.Κ. 16610 ΓΛΥΦΑΔΑ